

РЕЦЕНЗИЯ

От Чл. Кор. Проф. Николай Константинов Цанков, дмн

на дисертационен труд на тема

КОНТАКТНО-АЛЕРГИЧНИ РЕАКЦИИ ПРИ ДИЗХИДРОЗИФОРМЕНА ЕКЗЕМА

От д-р Малена Йорданова Герговска,

докторант на самостоятелна подготовка в МУ-Плевен

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по научната
специалност „Дерматология и венерология“

Дисертационният труд на д-р Малена Герговска е написан на 162 стандартни страници, разпределени както следва: въведение – 2 стр.; литературен обзор – 48 стр.; цел, задачи, материал и методи – 9 стр.; резултати от собствените проучвания – 28 стр.; редки клинични случаи – 4 стр.; обсъждане на резултатите – 24 стр.; изводи, приноси – 2 стр.; книгопис – 19 стр., публикации – 2 стр., приложения – 10 стр. По темата на проучването са реализирани 7 научни публикации (три на английски език) и 7 участия в различни научни форуми (четири в чужбина). Общият импакт фактор на научната продукция е 9.018.

Библиографската справка включва 263 автора от които 15 са публикации на български автори. Д-р Герговска е един от авторите участвали в разработката и публикуването на национален консенсус за екзема на ръцете.

Литературният обзор прави щателен анализ на съвременната литература по отношение на определението, етиологията, клиничната картина и

лечението на дисхидрозиформената екзема. Изтъква се фактът, че това заболяване сериозно нарушава качеството на живот на пациентите.

Д-р Герговска обръща особено внимание на връзката между професионалната ангажираност на пациента и особеностите на качеството на живот при него.

Въз основа на литературния обзор са формулирани **целта на дисертационния труд и задачите**, произлизащи от нея. Следва подробно описание на материал и методи като вниманието е съсредоточено върху използваните методики.

В раздела резултати са използвани различни изследователски подходи, а самите резултати са представени детайлно по реда на формулираните задачи.

Проведено е епидемиологично срезово изследване за съпътстващи атопии, микологични заболявания и и хиперхидроза. Правят впечатление резултатите при сравнение на алергичните реакции към никел спрямо алергични реакции към парфюми и консерванти. Д-р Герговска тълкува тези резултати във връзка с професионалната заетост на пациентите. **Резултатите**, които разглеждат терапевтичното приложение на никелхелаторни кремове при дисхидрозиформена екзема са **първи в света** и разработени извънредно детайлно.

Произлизащите от собствените проучвания резултати и описанието на някои редки клинични случаи са отпечатани на 32 страници.

Обсъждането на резултатите обхваща 24 страници. Тъй като представеният дисертационен труд е първа научна разработка за Р.България, обсъждането е подробно, аналитично и дава добра основа и предпоставка за формулиране то на изводите.

От тях, считам за най-съществени:

1.6. Водещи контактни алергени при дизхидрозиформена екзема (ДЕ) са никел (28,8%), кобалт (15,8%), метихлороизотиазолинон / метилизотиазолинон (11,3%).

2.5. Данните показват значителна честота на алергията към ароматни консерванти след тази към никел, което ги определя като потенциални тригери.

4.3. Ефектът на протективните никелхелаторни кремове в терапията и профилактиката на пациенти с ДЕ.

За първи път в Р.България се дават конкретни данни за качеството на живот при ДЕ.

Приемам **приносите** на дисертантката, що се касае за националната заслуга на нейния труд и катедрата в град Плевен, както и на нейния ръководител за разработването за първи път в Р.България на темата за контактно-алергичните реакции при дизхидрозиформена екзема.

Критични бележки

В библиографията, която включва 263 литературни източника(248 на латиница и 15 на кирилица) са допуснати редица грешки, свързани с неправилно изписване на препинателните знаци ,които се поставят между „том“, „година“ и страници „от-до“, както и изписването на имената на списанията, съобразно международните изисквания за съкращението им.

Заклучение

Д-р Малена Герговска е публикувала 7 научни статии по разработваната от нея тема, като 2 от тях са публикувани в чужбина в списания с Импакт фактор. Този факт надминава значително изискванията на МУ – Плевен, както и на останалите медицински университети и факултети в Р. България.

Темата се разработва за първи път в Р.България и предоставя база за бъдещи проучвания в тази област, както в областта на епидемиологията, етиологията и клиниката на ДЕ, така и на качеството на живот при тези болни.

Предлагам на членовете на почитаемото научно жури да гласуват като присъдят образователната и научна степен „ Доктор“ на Д-р Малена Йорданова Герговска.

Чл.кор. Проф. Николай К Цанков, дмн.

26 юни, 2018 г., София